

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Biura Redakcji i Administracji ulica Podwale 3. — Ekspedycja miejscowa i zamiejscowa ul. Chorążczyzna 31. Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dzienników S. Sokółowski i Ska Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.690. Telefon Redakcji Nr. 192. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza w miejscu i na prowincji

20 Mk.

PRENUMERATA:

we Lwowie bez dostawy	440— Mk
we Lwowie z dostawą	500— Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	500— Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	650— Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 i biuro S. Sokółowski i Ska, ulica Jagiellońska 7.

Konstytuanta warszawska.

(NIKTÓRE RYSY CHARAKTERYSTYCZNE.)

II

Nasze warstwy zachowawcze i oświecone lub za takie uchodzące, jak i ludowe, nie doszły jeszcze do zadania, które postawiła przed nimi historia na progi wskrzeszonej Polski. W Sejmie znaleźliśmy tylko potwierdzenie tego, co oddawna wiedzieli niezależni spozrzegacze życia politycznego, co jest wielką groźbą naszej przyszłości. Sejm, w którym ludzie naiwni tak wielkie zrązu pokładali nadzieje, schodzi też ze sceny, żegnany bez żalu. Bezstronny badacz powiedziałby zresztą, że ciężar porażki dziedziczył legł na barkach naszego Sejmu ludowego, który przez trzy lata już to żył z dnia na dzień, niż to potykał się wśród większych i mniejszych przeszkód, nie umiejąc ogarnąć sytuacji krytycznym wzrokiem, nie umiejąc nakazać ani uszanowania prawa, ani stworzyć autorytetu w państwie, chorem przedewszystkiem na brak autorytetu, na brak logiki w myśleniu i działaniu.

Im prędzej też konstytuanta warszawska zamknie swoje obrady, im prędzej Rząd wraz z Sejmem oznaczy termin nowych wyborów, tem większej ulgi dozna opinia publiczna i nastąpi ocena nowej sytuacji.

Zgromadzenia prawodawcze, jeżeli nie chcą przynieść szkody samej zasadzie demokratycznej reprezentacji narodowej, co w społeczeństwie tak niedojrzałym, jak nasze, zawsze jest możliwe, nie powinny odkładać chwili złożenia swoich mandatów. Ta chwila już dla Sejmu warszawskiego nadeszła i politycznie i psychologicznie. Sejm nie ma już w zapasie żadnego twórczego hasła, któreby zdołało skupić koło siebie uwagę i sympatię powszechną, któreby czyniły z naszego parlamentu ognisko życia politycznego. Nietylko starcia i walki partyjne, które są niezbędnym czynnikiem życia politycznego i konstytucyjnego, ale gorszące kłótnie i swary między prawą a lewą połową izby, zwłaszcza podczas debatów nad sprawą wileńską i powiatów lidzkiego i bractawskiego rozstrzygły się w sposób skandaliczny, uwłaczający powadze izby.

Nad Państwem naszym unosi się ciągle widmo katastrofy i ruiny finansowej. W daninie i zreformowanym do gruntu systemie podatkowym widzą koła kompetentne sposób ratunku. Ale dodają zarazem, że Sejm obecny, chylący się ku końcowi, nie będzie miał już chęci, a zwłaszcza odwagi obarczać sęczyku swego żywota nowymi ustawami podatkowymi, które dotkną wyborców nieposiadających jeszcze dostatecznego przekonania, że podatek, uiszczony skarbowi publicznejmu, należy do pierwszych obowiązków obywatela i kto chce niezależności narodowej, kto chce istnienia własnego Państwa, musi płacić sumieniem to, co Państwu się należy.

Przytoczone tutaj niektóre rysy Sejmu naszego są więcej natury psychologicznej i narodowej, niż aktualno-politycznej. Sejm warszawski z r. 1919 wyszedł z łona społeczeństwa, które zwłaszcza w zaborze rosyjskim odsunięte od życia politycznego **węzowało** w ciemności i bierności,

Czeskie desintereseement co do t. zw. Galicji wschodniej. Likwidacja ukraińskich Legionów w Czechach.

Czeski prezydent ministrów dr. Benesz na posiedzeniu wydziału dla spraw zagranicznych wygłosił obszernie expose o umowie czesko-polskiej.

Premier zaznaczył na wstępie, że rokowania o stosunku Czechosłowacji do Polski **prowadzono jeszcze przed uzyskaniem niepodległości przez Polskę i Czechosłowację.** Raz podjęte rokowania nie były nigdy przerwane, nawet w czasie sporu o Śląsk Cieszyński. Po zakończeniu kwestii cieszyńskiej w rokowaniach z ks. Sapieha w Paryżu, postanowiono zasadniczo, że rządy obu państw powinny żyć w dobrych sąsiedzkich stosunkach, ponieważ Polskę i Czechosłowację łączą pokrewne gospodarcze interesy i ponieważ koniecznym jest, aby oba państwa nie przeszkadzały sobie wzajemnie w swym rozwoju.

Do porozumienia doszło wnet po przyjeździe p. Piltza do Pragi, a w czasie wizyty p. ministra Skirmunta podpisano umowę, którą charakteryzują dwa podstawowe momenty, a to, że **wszystkie konflikty, jakieby się wyloniły pomiędzy Polską a Czechosłowacją będą rozwiązywane w drodze arbitrażu**

i że nigdy nie dojdzie do zbrojnego zatargu między oboma państwami, tudzież, że

w razie ataku na jedno z państw, obie strony zobowiązują się do zachowania neutralności.

P. Benesz podkreślił następnie, że śmieszne jest twierdzenie, jakoby umowa doszła do skutku **pod naciskiem jakiegokolwiek innego państwa.** Polska i Czechosłowacja działały w tym wypad-

ku tylko w imię własnych interesów. Oba państwa są związane zobowiązaniami, wypływającymi ze wspólnie podpisanej umowy. Wobec tego w każdym wypadku, w którym chodzi o podpisanie umowy pokojowej, oba państwa porozumieją się co do linii wspólnego postępowania.

W umowie rząd republiki czesko-słowackiej zajął

stanowisko **desintereseement** w kwestji Galicji wschodniej, czego konsekwencją będzie likwidacja ukraińskich legionów w Czechosłowacji.

Oba rządy porozumiały się, że zakomunikują sobie zawarte dotychczas umowy w celu obronionienia się z zobowiązaniami jednej i drugiej strony. Ponadto zapowiedziane zawarcie umowy handlowej, wzajemne

uregulowanie kwestji transita,

a mianowicie dla Czechosłowacji przez Polskę do Rosji i dla Polski przez Czechosłowację do Europy zachodniej. Ta kwestja była zresztą przewidziana w umowie pokojowej w Wersalu w artykule umowy, który wszystkie państwa sukcesyjne obowiązują do wzajemnego udzielenia sobie transitu.

Wreszcie obie strony zobowiązały się, że nie będą zawierały układów, które byłyby przeciwne duchowi czesko-polskiej umowy zawartej na przeciąg 5 lat. Pod koniec dr. Benesz podkreślił, że opublikowana w prasie treść umowy polsko-czeskiej nie odpowiada oficjalnemu tekstowi, który zresztą nie jest jeszcze całkowicie zrehabilitowany. O niektóre sprawy jeszcze się rokują, a pertrakt-

lub też w jakiejś części konspirowało w podziemiach, usiłując tam rozniecić iskrę życia. Wielka wojna 1914-18 r., która doprowadziła do wskrzeszenia państwa, musiała jednocześnie wywołać zamęt pojęć i doprowadzić do ostrego antagonizmu namiętności społecznej. Nie została jeszcze wychylona do dna czara goryczy, którą nam naleli wrogowie nasi przy rozszarpywaniu Ojczyzny. Języki nasze pomieszały się, jak przy budowie wieży Babel, pod osłoną ciemnoty rozmnożyły się występki. Świadomość narodowa nie dojrzała u jednych, uległa zanikowi u drugich, umysł

szerszego ogółu **powierzchniowy**, napełniony archaizmami i zabobonami, nie widzi jasnych dróg rozwoju historycznego; nie umiemy rzeczy w kształty logiczne, ordynarna więc demagogia u jednych, zacofanie u drugich, panują jeszcze na znacznej przestrzeni pośród rozpostartych dokoła mroków.

Oby przyszły Sejm, bogatszy już w kilkuletnie doświadczenie dorastal poziomu istotnej reprezentacji narodu!

Bolesław Litewski.

Znajdujące się w Białymstoku i Grednie

Wozy taborowe i amunicyjne, Odpadki skóry, skóry twarde i miękkie

będą sprzedane w drodze przetargu w Ekspozytorze Oddziału „Demar” w Białymstoku ul. Fabryczna 10.

Szczegóły patrz: **„DEMABIL” ZESZYT 15-TY.**

Termin składania ofert 21. grudnia 1921 r

cje skończą się dopiero w najbliższym czasie. I-dzie zwłaszcza jeszcze o sprawy odnoszące się do wspólnej komisji czesko-polskiej, która przeprowadzi na Śląsku Cieszyńskim, Spiszu i Orawie administracyjne zmiany i zarządzenia.

Ze względu na to, że rokowania w tej sprawie nie zostały dotąd zakończone, dr. Benesz prosi o odroczenie ewentualnych interpelacji w kwestji umowy polsko-czeskiej.

kratycznych. Oczywiście nie brak ludzi i warstw, którzy zaraz dzisiaj podjęliby wojnę o przywrócenie „status quo”.

W końcu stawia Shaw pytanie, czy warto było narażać ludzką krew na tyle męczarni? Ale nie odpowiada na nie. — Wytyka tylko dyplomacji, że przecież obowiązkiem tej zapobiegać uciekaniu się do racji miecza. Wyróżnia wszelkie powątpiewanie, by dyplomacja wzięła sobie owe uwagi do serca.

Utworzenie nadzwyczajnego komisariatu dla spraw repatriacji.

Rada Ministrów na posiedzeniu z dnia 8. bm. postanowiła utworzyć nadzwyczajny komisariat dla spraw repatriacji.

Na stanowisko nadzwyczajnego komisarza powołany został p. Władysław Grabski.

Ministerstwa aprowizacji i 5 urzędów przestają istnieć.

Dnia 6. b. m. odbyła się Rada Ministrów i uchwaliła, że wprowadzone w stan likwidacji 7. Epca b. r. Ministerstwo Apropowizacji przestanie istnieć w dniu 31. grudnia b. r.

Równocześnie przestaną istnieć: Państwowy Urząd zakupu artykuł. pierwszej potrzeby, Państw.

Urząd zbożowy, Państwowy Urząd ziemniaczany i Urząd zaopatrywania urzędników państwowych.

Ostateczną likwidacją Ministerstwa aprowizacji i jego urzędów poruczone Ministerstwu skarbu, które wyznaczy likwidatora.

Przejście u Prezydenta Ministrów.

We środę wieczorem, Prezydent Ministrów, Ponikowski podejmował Marszałka Sejmu i członków Rządu obiadem w swoim mieszkaniu w pałacu Rady ministrów.

Po obiedzie odbyło się zebranie towarzyskie, w którym wzięli udział także wyżsi urzędnicy resortów podległych Prezydentowi Ministrów oraz kilkunastu posłów sejmowych.

Pragmatyka urzędnicza.

Sejmowa Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem p. Osieckiego obradowała nad projektowanym w pragmatyce urzędniczej art. 117, którego osnowa zawarta była pierwotnie w projekcie ustawy o środkach naprawy państwowej gospodarki finansowej. Artykuł ten przyznaje Rządowi prawo przenoszenia urzędników niższej kategorii z jednej gałęzi służby państwowej do drugiej. Postanowiono projekt ustawy o środkach naprawy przedłożyć plenum, odnośnie zaś do projektowanego art. 117 i innych w tej kwestji zgłoszonych wniosków postanowiono zbadanie sprawy poruczyć podkomisji, do której weszli pp. Buzek, Cieśliewicz, Godek i Halban.

O palmę pierwszeństwa w handlu z Rosją.

Anglia, Ameryka, Niemcy i Włochy zabiegają o zdobycie rynku rosyjskiego.

Rzym. (Havas) Na posiedzeniu parlamentu kilku deputowanych wniosło interpelację domagającą się mrawiania stosunków z Rosją. Interpelanci przypominają, że Rosja posiada bogactwa naturalne i że Anglia, Niemcy i Ameryka ujawniają obecnie tendencję eksploatacji zasobów Rosji.

Następstwem tego będzie fakt, że Włochy będą później płacić oibryzmie ceny za surowce

tym państwom, które je ubiegają na rynku rosyjskim. W odpowiedzi na interpelację minister Della Toretta wykazał, że misja Worowskiego zmieniła charakter misji ekonomicznej na polityczną. Następnie oświadczył minister, że zawarcie układu handlowego z Rosją zostało odroczone z przyczyn politycznych.

Bernard Shaw

o konferencji waszyngtońskiej.

Pycha zwycięzców odejmuje obradom wartość. -- Konferencja pracuje dla celów przyszłej wojny. -- Shaw przeciw odzieraniu pokonanych. -- Rozczarowanie owocem wojny. -- Strach przed Niemcami. -- Jego wynikiem konflikt francusko-angielski. -- Niemiecka konkurencja triumfuje. -- Sukcesem wojny wyniszczenie strubieszających dynastji. -- Czy warto było podejmować wojnę?

W Londynie wielkie wrażenie robią sceptyczne listy Bernarda Shawa o konferencji waszyngtońskiej. W ostatnim z nich lubujący się w paradoksach pisarz poczyna rzecz swą od uwagi, że jedno tylko może zapobiedz wojnie: przekonanie, iż jest ona śmiertelnym grzechem. Tego przekonania jednakowoż trudno znaleźć u delegatów na konferencji. Rozpiera ich pycha zwycięzców. Każdy, kto choćby tylko po łebkach zna się na sprawach dyplomacji wie doskonale, że konferencja ma cel jeden: każde z uczestniczących w niej mocarstw chce zabezpieczyć sobie dla celów przyszłej wojny możliwie najwięcej sojuszy.

Konferencję poprzedziły pogrzebowe uroczystości ku czci nieznanym żołnierzy, którzy jednak woleliby, aby ich znano i aby pozostali przy życiu. Wśród uczestników tych uroczystości nie było nikogo, kto miałby odwagę powiedzieć: „Wojna jest zbrodnią!”

Shaw staje w obronie pokonanych, wyraźnie sympatyzując z Niemcami. Wszystkie „odszkodowania”, „reparacje” itp. są wedle niego kradzieżą. Dlaczego jednak nie weźmie pod rozwagę, za jakie to winy monstrualne spada owa pokuta na głowy pokonanych Niemców?

Wojna, wywodzi genialny pisarz dalej, przyniosła same tylko rozczarowania. Żaden z celów,

którego wawołata je dyplomacja nie została osiągnięty. A pokój, który nastąpił, jest jeszcze większym rozczarowaniem. Równowaga mocarstw stała się jeszcze bardziej chwiejną i zamiat jednego istnieją obecnie dwa centra, grożące burzą: jedno w Europie, drugie na Oceanie Spokojnym.

Wojna nie usunęła nawet strachu przed Niemcami ugniatającego świat od roku 1870, owszem wzmocniła go jeszcze.

We Francji wzmógł się ów strach do tego stopnia, że nie wahała się ona pod jego wpływem wywołać konfliktu z flegmatyczną stosunkowo Anglią. Nowe granice są tak samo nienaturalne, — jak dawne tylko, że „but przeszedł na inną nogę”. Zwycięzcy nie uwolnili się od niemieckiej konkurencji, przeciwnie podlegają jej w jeszcze wyższym stopniu. Dla importowe od niemieckich towarów opłacają angielscy konsumenci. Bohaterzy angielscy, którzy zdobyli okopy niemieckie, plazowani są teraz przez angielską policję, która wstrzymywał ich musi, by krzycząc o chleb dla swych dzieci, nie zburzyli gmachu parlamentu.

To są ujemne wyniki wojny. A jej sukcesy?

Wymiotła Habsburgów, Hohenzollernów i Romanowów do śmietnika dziejowego, a cesarstwa ich poprzemieniała w grupy republik demo-

Umowa polsko-niemiecka i warunki genewskie.

Aczkolwiek wstępne układy polsko-niemieckie w Genewie miały przebieg „powierzchniowo pogodny”, jednakże na Górnym Śląsku, w dzielnicach przyznanych Niemcom, szerzy się w dalszym ciągu brutalny terror względem ludności polskiej, a świeże rewelacje dziennika „Rote Fahne” o zbrojeniach niemieckich, nasuwają poważne wątpliwości co do szczerości nastroszeń rzekomo pojednawczych delegatów niemieckich w Genewie.

Jeden z patriotycznych działaczy górnośląskich, p. Edward Puacz, dobrze obeznany z położeniem żywiołów polskich na G. Śląsku, tak pisze:

„Sprawę Śląska ostatecznie rozwiązano. Śląsk został podzielony na dwie części, jedną przyznano Niemcom, a drugą Polsce. Rzeczą zupełnie zrozumiałą jest to, że operacja powyższa bez ofiar odbyć się nie mogła, a ofiary te — jak wiadomo — rekrutują się z pośród patriotycznej ludności polskiej. Ludzie ci, wypędzeni z domów rodzinnych i wiosek ojczystych, skazani są na długą i prawie beznadziejną tułaczkę po Śląsku, a wielu z pośród nich chroni się do Polski, żądając słusznie należytej im opieki i wstawienia. Wszyscy oni stwierdzają niemożebność po-rotu do domu i stale szerczą się terror niemiecki.

Czyżby umowa polsko-niemiecka i warunki genewskie istnieć miały tylko na papierze?

Terror ten przecież stanowi największą bolączkę życia górnoślązaków. Normalne zaś stosunki nastąpią tam dopiero z chwilą usunięcia go. Ludność miejscowa stara się sama przeciwdziałać spustoszeniu, jakie Niemcy szerzą na terytorjum, przyznaniem Polsce, czę o najlepszym dowodem są sformowane specjalne załogi robocze, mające na celu ochronę własnych warsztatów pracy przed bandami niemieckimi. Aby jednak mózdz w zupełności zapewnić bezpieczeństwo życia i pracy dla tubylczej ludności potrzeba, aby inicja ywie prywatnej przyszło z pomocą zdecydowane stanowisko Rządu.

Co do Polaków, zamieszkałych na terytorjum, przyznaniem Niemcom, to wierzą oni, że Polska nie zapomni im ich ofiar, jakie złożyli na ołtarzu swej ojczyzny i p-trafi im zapewnić bezpieczny pobyt w domu i pracę.

Oni czekają, a Rząd się namyśla...”

Bankructwo Niemiec.

Berlin. Gabinet Rzeszy obradował wczoraj kilka godzin nad ostatnią notą komisji reparacyjnej, która przygotowała obowiązek zapłacenia rat w styczniu i w lutym. Odpowiedź na notę nastąpi za kilka dni. Kilku ministrów oświadczyło się za deklaracją, która by stwierdzała, że Niemcy nie mogą płacić. Kancelarz jest przeciw tej deklaracji.

Berlin. Posiedzenie komisji dla spraw zagranicznych parlamentu niemieckiego zwołano na dzień 14. bm. Na posiedzeniu tem kancelarz wygłosi wielką mowę o obecnym położeniu politycznym.

A TYMCZASEM W CAŁYCH NIEMCZECH RABUJA...

Berlin. Ruch na tle żywnościowym rozszerza się w całym państwie. Plundrowano składy z ży-

wnością w Hamburgu, Monachium, Meklemburgu i Ludwigshafen.

Königswusterhausen. — W następstwie zmniejszenia marki niemieckiej Bank południowo-niemiecki Phaztische Bank stracił prawie cały kapitał akcyjny i rezerwy z powodu spekulacji dolarami.

Königswusterhausen. — Z wielkim napięciem oczekuje świat finansowy i bankowy niemiecki odpowiedzi Angielsk. Banku na prośbę o pożyczkę 25 milionów ft. Rathenau oczekiwany jest w Berlinie z końcem tygodnia. Jeżeli Niemcom nie uda się zrealizować pożyczki zagranicznej, położenie finansowe ich stanie się nader poważne.

Berlin. (AW.) Mowa angielskiego ministra skarbu, w której oświadcza, że niema dostatecznego powodu udzielania Niemcom moratorium, wywołała tu ogólne rozczarowanie. Niemcom nie pozostaje nic innego jak prosić Anglię o pożyczkę.

Ograniczenie sprzedaży alkoholu.

Sejmowe Komisje skarbowo-budżetowa, zdrowia publicznego, oraz przemysłu i handlu na wspólnym zebraniu pod przewodnictwem p. Osieckiego obradowały nad projektem rządowym noweli do ustawy w przedmiocie ograniczenia sprzedaży alkoholu z dnia 23. kwietnia 1920. odesłanej przez Izbę ponownie do komisji celem rozpatrzenia punktu b) projektowanego, jako dodatku do art. 8 ustawy.

Po referacie p. Lewandowskiego i po przeprowadzeniu dłuższej dyskusji, komisja znaczną większością głosów, zdecydowała zatrzymanie pierwotnego brzmienia artykułu, wedle którego władza administracyjna drugiej instancji może zezwolić na przedłużenie istniejącej koncesji szynkarskiej do dnia 1. stycznia 1923 r.

Wniosek p. Liebermana o ustalenie zasady, iż w dniu 31. grudnia 1922 wygasają wszystkie koncesje szynkarskie nie uzyskał większości.

Widoki wyborów do Sejmu Wileńskiego w świetle statystyki.

Ze względu na zbliżające się wybory do Sejmu wileńskiego, przedstawiciel wileńskiej Agencji prasowej zwrócił się do naczelnika Wydziału Samorządowego przy Departamencie spraw wewn. y Kopia, z prośbą o udzielenie mu danych statystycznych, dotyczących stosunków narodowościowych i wyznaniowych na rozszerzonym terenie wyborczym Wileńszczyzny. Uzyskany materiał bardzo cenny, podaje rezultaty wyborów do rad gminnych, zarządów gminnych, samorządów powiatowych, rad miejskich w powiatach: wileńskim, oszmiańskim i święciańskim, tudzież wyniki wyborów do rad gminnych w powiecie lidzkiem. Są to wybory ostatnie z roku 1919, dają mniej więcej dokładny obraz stosunków obecnych wedle stanu faktycznego. Natomiast brak materiałów dla powiatu brasławskiego, gdzie za czasów zarządu cywilnego ziem wschodnich wyborów nie przeprowadzono, ograniczamy się do momentów najważniejszych.

A) Statystyka rad gminnych.

Starostwo wileńskie: Ogólna liczba radnych we wszystkich gminach: 201; w tem Polaków 91'5 proc., Litwinów 3 proc., żydów 2 proc., Białorusinów 3 proc., Rosjan 0'5 proc.

Starostwo oszmiańskie: Ogólna liczba radnych 100; w tej liczbie Polaków 92 proc., Litwinów niema, żydów 1 proc., Białorusinów 7 proc.

Starostwo święciańskie: Ogólna liczba radnych 211; w tem Polaków 61'5 proc., Litwinów 25'5 proc., żydów 2 proc., Białorusinów 11 proc.

Ogółem w trzech tych powiatach razem wziętych stosunki wyrażają się w następujących liczbach: radnych 513. Polaków 79'3 proc. Litwinów 11'7 proc., żydów 1'8 proc. Białorusinów 7 proc., Rosjan 0'2 proc., według wyznań: katolików 91 proc., prawosławnych 6'3 proc., innych wyznań

chrześcijańskich 1 proc., wyznania mojżeszowego 1'7 proc.

Starostwo lidzkie (w roku 1919 obejmowało 23 gminy). Na 176.979 ludności (bez miasteczek) 47'3 proc. miało czynne prawo wyborcze, a skorzystało zeń przy wyborach 47 proc. Ogólna liczba radnych 251, w tem katolików 91'3 proc., prawosławnych 6'3 proc. i żydów 2'4 procent.

B) Statystyka zarządów gminnych.

Starostwo wileńskie: Ogólna liczba członków zarządów gminnych 39; w tem Polaków 97'4 proc., Litwinów 2'6 proc.

Starostwo oszmiańskie: Członków zarządów 23; Polaków 100 proc.

Starostwo święciańskie: Członków zarządów 60; Polaków 63'3 proc., Litwinów 28'3 proc., Białorusinów 8'4 proc.

We wszystkich trzech starostwach razem wziętych — członków zarządów 122; w tem Polaków 81'1 proc., Litwinów 14'8 proc., Białorusinów 4'1 proc.

C) Statystyka rad miejskich.

We wszystkich miasteczkach powiatów: wileńskiego, oszmiańskiego i święciańskiego łącznie z Wilnem ogólna liczba radnych 101, w czem Polaków 69 proc., Litwinów 1 proc. i żydów 29 proc.

D) Statystyka samorządów powiatowych.

Starostwa: wileńskie i oszmiańskie posiadają ogółem 94 radnych, w czem 85'1 proc. Polaków, 7'4 proc. Litwinów, 1'1 proc. żydów, 6'4 proc. Białorusinów; katolików 96'8 proc., prawosławnych 2'2 proc., wyznania mojżeszowego 1 proc.

2 księgi niemieckich bezprawii.

„Powstaniec“, organ byłych powstańców górnośląskich podaje następującą wiadomość:

„W dniu 30. maja r. b. dostali się do niewoli niemieckiej pod górą św. Anny powstańcy: Kurec Henryk z Gliwic, Ruf Stanisław z Pawłonkowa, Jakubowski Karol z Sosnicy, Kurpanek Wincenty i Lubiański Wincenty z Gasiorowic. Wśród niemiłosiernego bicia i nieudzielnego obchodzenia się z nimi przeprowadzono ich do obozu jeńców do Chocieburza (Cottbus), gdzie po krótkim pobycie wpakowano ich wraz z jeńcami rosyjskimi do wagonów kolejowych i przewieziono do Jelenia na Litwie. Tam zostali użyci do kopania rowów strzeleckich.

Rząd polski powinien przedsięwziąć energiczne środki przeciwko temu bezprawiu, które jest charakterystyczne zarówno dla rządu niemieckiego jak i litewskiego.

Monarchistyczne prądy w Rosji.

Znany pracownik soc. dem. S. S. Maslor, który uciekł niedawno z Rosji wyraził się na pytanie, czy istnieją monarchistyczne prądy w Rosji: wśród inteligencji a proletariatu — nigdy również obywatelami od 30 — 50 r. życia jest idea monarchizmu obca. Ale starcy, którzy stracili cały swój dawniejszy wpływ, często wspominają, że „za cara było lepiej“, był porządek i chleb. Ale są to raczej gospodarskie problemy — niżli polityczne nastroje.

KRONIKA.

Kalendarz: Sobota 10 grudnia. Rz-kat.: N. M. P. Lor. — Gr.-kat.: Jakowa. — Słowiański: Radziśława.

— Posiedzenie obszerniejszego komitetu budowy pomnika Marii Konopnickiej, odbędzie się w Kole liter.-artyst. w niedzielę, 11 b. m., o godzinie 11 przed południem. Pożądaniem jest przybycie reprezentantów miasta, wojskowości, stowarzyszeń naukowych, literackich i artystycznych, szkolnych i społecznych, organizacji zawodowych, delegatów młodzieży akademickiej, kupieckiej i rzemieślniczej. Porządek dzienny: Zagajenie — rektor dr. Jan Kasprówicz; 2. Sprawozdanie komitetu ścisłego wicepr. p. Jądwiaga Tomicka; 3. Wydawnictwo auto ogni, ref. red. Zygmunt Fryling; 4. Sprawozdanie kasowe ref. red. Fryling i dyr. dr. Piotr Świercki; 5. Koncepcja komitetu ścisłego, ref. Bolesław Lewicki; 6. Włoski członkowie. — Ze względu na ważność spraw uprasza się wszystkich członków komitetu o niezawodne przybycie.

— Święto Matki Boskiej kąpielckiej obchodzono u nas wczoraj uroczystą solenną Mszą Św. odprawioną rano w Bazylice archikatedralnej przez Najprz. ks. Arcybiskupa Bileczińskiego — i uroczystym wieczornym zebraniem w salach Stow. Kupców i młodzieży handlowej. Wśród gorących i serdecznych przemówień na tem zebraniu dźwięczało silnym głosem nawoływanie do solidarności i godnego spełnienia obowiązków obywatelskich ludca polskiego.

— Prof. Bron. Janowski, który ustąpił ze stanowiska okęg. inspektora pomocy rolnej, zegnali d. 7 b. m. urzędnicy inspektoratu skromnym bankietem. Podczas uczyt rozebrzmiało w toastach wiele gorących słów uznania dla działalności czcigodnego profesora i serdecznych wyrazów ku poświęceniu uczuć, jakie zaszablił on sobie u podwładnych.

Prof. Janowski objął, jak wiadomo, posterunek szefa oddziału rolno-weterynaryjnego w Województwie lwowskim.

— Wieczorek listopadowy u inwalidów. — W Zakładzie leczniczo-szkolnym inwalidów wojennych we Lwowie, odbył się dnia 29. listopada b. r. wieczorek, urządzony staraniem Polsk. Tow. Czerwonego Krzyża. Po pięknym, wysoko patriotycznym, okolicznościowym przemówieniu ks. Wesołowskiego z Warszawy, wykonały produkcje muzyczne, wokalne i deklamacje. Pp. Ciastoniowa, Sobolewska i Szmarówna oraz pp. Szmarowie. Żywe oklaski licznie zebranych inwalidów były chyba najlepszą podzięką dla wykonawców za ich trydy.

— 50-let i jubileusz swego istnienia urządza państwowe seminarjum nauczycielskie mieszkie we Lwowie w dniu 18 b. m. Uroczystość rozpocznie się nabożeństwem w kościele św. Mikołaja o godzinie 9'30 przed południem. Odprawi je ks. Biskup Bolesław Twardowski. Po nabożeństwie odbędzie się uroczyste zebranie uczestników w sali Pol. Tow. Pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 17. Wszystkich, którzy kiedykolwiek związani byli z Zakładem, pokrewne instytucje i b. uczniów zaprasza na tę uroczystość komitet.

— Odwilż zamąciła urok wczorajszego święta zimowego i utrzyma się nadal przy temperaturze +2 do +3° C. Spadły śnieg szybko znika wśród roztopów, przykrych do przebrnięcia.

— (K. kr.) Kursa nauczycielskie. Wskutek wielkiego zapotrzebowania sił nauczycielskich i wcale niezłych warunków bytu nauczycieli, a z drugiej strony z powodu redukcji urzędów wojennych, do tegorocznej matury w sezonie jesiennym zgłosiło się w miejscowych seminarjach nauczycielskich parę set osób, z czego zdało nie więcej nad 10 proc. Wina tu oczywiście przedsiębiorstw prywatnych, t. zw. kursów maturalnych, których wytworzyło się we Lwowie bardzo wiele, a widocznie na wysokości zadania nie stoją. Podobno władze mają zakazać podobnych kursów, a tymczasem Kuratorium urządziło na własny koszt specjalne kursy dla kształcenia kandydatów nauczycielskich jedno i dwa roczny. Rządowy program przyjęło też Pol. Tow. pedagogiczne.

— „Evangelische Schule“. Taki napis widnieje od długich lat nad wejściem do Szkoły ewangelickiej przy ul. Kochanowskiego. Dla czego?... Na razie skierowujemy to pytanie do Zarządu tej szkoły, do Zarządu gminy ewangelickiej, jako i do p. Kuratora okręgu szkolnego, pewni, że jeśli były powody dalszego konserwowania nad drzwiami tej „pamiątki“ z czasów c. k. austriackiej opieki szkolnej, to powody te będą śmiało i szczerze przedstawione publicznie. Dodamy na razie tylko uwagę, że do pytania tego uprawnieni jesteśmy choćby tylko samem przypuszcze-

niem, że wymieniona szkoła jest pośku. Wprawdzie już na wiec przed wojną pytano o to w lwowskiej prasie na podstawie tego samego przypuszczenia i — stale nie otrzymały żadnej odpowiedzi. Ale były to inne czasy, inne rządy; inne wpływy i inne interesy... a mówienie wytworzyło było wówczas także odpowiedź... Dziś odpowiedź wyraźnej, dokładnej i szczerzej jesteśmy pewni. Inaczej musilibyśmy pytanie powrócić z szerszym uzasadnieniem aż do skutku (d).

Ruch Stowarzyszeń.

— Z Uniwersytetu Jana Kazimierza. W piątek dnia 9 b. r. o godz. 6 w Instytucie fizycznym (Dugosza 8) prof. Edward Porębowicz wygłosi odczyt p. t. „Nowa sztuka Dantego”. Następnym wykładem prof. J. Bołoz-Antoniewicza na temat „Dante a Michał Anioł” odbędzie się dnia 30 b. m.

— Z Towarzystwa prawniczego. Dziś o g. 7-mej odbędzie się odczyt p. Dr. Antoniego Wereszczyńskiego p. t. „O samorządzie wojewódzkim”.

— Pod zasobotnięto odczytu w Kasynie i Kole liter.-artyst. o serbskich pieśniach o Kosowie i ich dziejach w Polsce, recytacje w języku serbskim wygłosi p. Iwo Sventlec.

— Lwowskie Tow. Lekarskie. Posiedzenie naukowe o godzinie 9 b. m. o godz. 6 wieczorem w Poliklinice ul. Lindego. Porządek obrad: 1. Prof. dr. Wiczowski: „Przedstawienie chorego z wrodzoną wadą serca”. dr. Jasiński: „Przedstawienie przypadków a) oczopląsu niejasnego pochodzenia b) ciężkiej ni dokrewności wieku dziecięcego”. 3. Prof. dr. Goer: „Znaczenie i zadania zawodowego pielęgniarstwa”.

Notatki i teraźnio-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, w piątek „Krag interesów”, maskarada w 3 aktach Jacinta Bonaventiego.

Repertuar Teatru Nowości

Dziś, w piątek „Ostatni walc”, operetka w 3 aktach O. Strausa.

„Krag interesów” wystawiony z całym przepychem na nasz scenie o czym piszemy w sprawozdaniu — wywołał wielkie zainteresowanie wśród szerokiej sfery naszej inteligencji. Świetna gra artystów, przepych dekoracji i kostiumów, pomysłowa reżyserja, wszystko to składa się na całość dawno nie widzianą. „Krag interesów” długo na pewno nie zejdzie z afisza teatralnego.

TELEGRAMY.

WZROZK ZAMORDOWANIA ŚP. FRĄCZKIEWICZA W MOSKWIE.

Warszawa. Ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje notę, wysłaną do rządu sowieckiego w sprawie zabójstwa śp. Frączkiewicza. Rząd polski podkreśliwszy odmowę rządu sowieckiego dopuszczenia przedstawiciela polskiego do asystowania przy śledztwie, zaznacza, że Polska opinia publiczna wielką przywiązuje wagę do tych dochodzeń, zwłaszcza, że jak się okazało klucz do drzwi, którymi wyszedł morderca po spełnieniu zbrodni, znajdował się w rękach komendanta gmachu z ramienia K. L. S. Z., nie zaś — jak twierdzono w oficjalnym organie sowieckim — jedynie tylko w rękach polskiego attaché wojskowego Woilkowskiego. Rząd polski w zakończeniu zastrzega się, iż przytaczając szczegóły powyższe, nie zamierza bynajmniej sugerować swego zdania rosyjskiej władzy sądowej.

POGŁOSKI O USTAPIENIU MARSZAŁKA SEJMU.

Warszawa. (AW). W związku z wiadomościami o rezygnacji z funkcji Marszałka Sejmu zrezygnowania ze swego stanowiska, prasa stwierdza, że Marszałek czuje się istotnie znudzony, uważa jednak za swój obowiązek zachować swą funkcję, aby dyktando jego nie otworzyło niepożądanych okien przeszłości.

MORDERSTWO W RZYMIE.

Rzym. Książę Ali-pasza został wczoraj w czasie przechadzki zamordowany wystrzałem z rewolweru. Sprawca zamachu nie został wykryty. Jak w domu Ali-pasza w czasie ostatniej wojny prowadził politykę wrogą Włochom.

PRZYJAZD MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU DO BYDGOSZCZY.

Bydgoszcz. W piątek, dnia 9. b. m. przedpołudniem przyjeżdża do Bydgoszczy Minister przemysłu i handlu, aby w myśl zapowiedzi premiera Ponińskiego zapoznać się z potrzebami miejscowego przemysłu i handlu.

RUCH PRZEDWYBORCZY W WILEŃSZCZYŻNIE.

Wilno. Organizacja okręgowych komisji wyborczych, została dziś ukończona. W skład tych komisji wchodzi przedstawiciele wszystkich narodowości. Z różnych miejscowości kraju donoszą o organizowaniu wieców przedwyborczych. Zainteresowanie wyborcami wzrasta coraz bardziej.

KOMBINACJE NA TEMAT OCHRONY LOKATORÓW.

„Kur. Pozn.” stwierdza, iż z dotychczasowego przebiegu dyskusji toczonej w Komisji prawniczej w sprawie zniesienia ustawy o ochronie lokatorów wnosić można, że artykuł 1-szy nowej ustawy określający wysokość komornego na podstawie wzajemnego porozumienia między lokatorem a właścicielem nieruchomości nie znajdzie większości w Sejmie. Możliwe jest uchwalenie wyższych, niż przewidziano w nowej norm podwyżek. Projekt przewiduje podwyżkę 400% podst. wowego komornego dla mieszkań o 4 pokojach a 500% dla mieszkań o 5 pokojach i 700% dla mieszkań o 6 pokojach. Dla innych 1.000 procent.

Reorganizacja Politechniki.

(Posiedzenie Towarz. Politechnicznego).

(na) Na ostatniemu posiedzeniu Towarz. Politechnicznego Rektor Hauswald przedstawił zmiany, jakie przynosi w ustroju i organizacji Politechniki ustawa z roku 1920. określająca autonomię szkół wyższych. Wedle tej nowej ustawy wybór profesora odbywa się w sposób następujący. Wydział — wybiera komisję, która szuka kandydata i przedkłada odnośny wniosek Radzie wydziałowej. Ta znowu przedstawia kandydata ogólnemu zebraniu profesorów, które jest najwyższą władzą danej szkoły. Po podpisaniu przez Rektora idzie kandydatura do Ministra oświaty, gdzie znowu rzecz grantownie rozważają, poczem z reguły kandydat przedstawiony otrzymuje zatwierdzenie i mianowany jest przez Naczelnika Państwa. — Wchodzi tu więc w grę 5 instancji. Ministerstwo nie może narzucić szkole swego kandydata, może jednak przedstawionemu mu kandydata odrzucić, poczem cała sprawa wraca do danej szkoły.

Władzani Politechniki są: ogólne zebranie profesorów. Senat jako najwyższa władza administracyjna finansowa, Rady wydziału pod przewodnictwem swego dziekana; wreszcie Rektor, który reprezentuje szkołę na zewnątrz. W razie sporu między któremikolwiek z tych instytucji rozstrzyga ogólne zebranie profesorów. Władza dziekanów w nowym ustroju doznała znacznego rozszerzenia i obecnie dziekan decyduje o tem, czy uczeń ma być przyjęty, czy nie.

Politechnika obecna ma 7 wydziałów, z których każdy dzieli się na kilka oddziałów, a te znowu na grupy. Nastąpiło przez to daleko idące zróżniczkowanie nauki i każdy student ma możliwość wybrania drogi, która mu najlepiej odpowiada. Wydziałami tymi są: wydział komunikacji, architektury, mechaniczny, chemiczny, rolniczo-leśny, ogólny i wojskowy, który się dopiero organizuje. Po ukończeniu każdego z tych wydziałów student otrzymuje stopień inżyniera, przyczem zniesiono zupełnie wolność nieuczenia się i każdy, kto uczęszcza na Politechnikę, musi obowiązkowo zdawać 60 proc. przedmiotów, na które był zapisany, pozatem obowiązany jest w przepisany terminie poddać się egzaminom.

Referent zaznacza, że wskutek różnic w planie i rozkładzie nauk, który nie mógł być jeszcze w całej Polsce uzgodniony dla szkół tego samego typu, przenoszenie się np. z techniki lwowskiej na warszawską lub naodwrot jest bardzo utrudnione i powoduje prawie zawsze utratę roku. Następnie przedstawia jeszcze r. Hauswald reformy, do jakich dążą politechniki niemieckie, będące dotychczas wzorem naszych szkół technicznych. Zbytnią

autonomia wydziałów doprowadziła tam niemal do rozpadnięcia się politechnik na poszczególne szkoły państwowe, co może i nam grozić.

Do tego referatu, czysto sprawozdawczego, nieliczne tylko uwagi dorzucali w dyskusji pp.: Bizanz, Fiedler, Huber, Kwiatkowski, oraz sam referent, poczem posiedzenie zamknięto.

Z TEATRU WIELKIEGO.

„Krag interesów” J. Bonaventiego.

Zaklęta królowa zwana przez swych najbliższych i najdalszych Poezją opowiada chętnie tym, którzy ją kochają, przeróżne dziwne.

Wpatrzył się w ową wróżkę czarujduszkę także i zasiłuchał Jacento Bonaventiego. A ona podała mu rękę i zaprowadziła swego ministra w krainę baiki. Tam pasowany został przez nią na rycerza, że zaś satyra równocześnie dała mu chyłkiem kołczan strzał swych na drogę, tem lepiej.

Bonaventiego dał się porwać w „krag interesów” — które mańno pozorów, naprawdę ani razu nie oparty się o rzeczywistość. I przez to właśnie, że tylko lekko musnęły o prawdopodobieństwo tła, nastroja i wydarzeń życia — i to tak odległego (wiek XVII) są obrazkiem, jakby z perełek drobnych utkany. A w perelkach tych ile jasności, ile barw przesyconych słońcem!

Od początku do końca „maskarada”. Ta, — chce autor — jest pieśnią Poezji; pieśnią, która przez miłość wzrusza, nabiera wesołości i pogody, staje się melodyjną, barwną w przygodach i pomysłach.

Przedziwnie prosty w swej naturalności prolog wprowadza nas do rozkosznego miasta, gdzie zamierzają broić dwaj awanturnicy. Nie mają wprawdzie pieniędzy, ale to im nie przeszkadza zabawić się dobrze. Od czegoż ma głowę na karku, a w niej tysiące conceptów sympatyczny lotrzyk, Kryspin? Do dzieła przystępuje bez chwili namysłu. Towarzysza swego czyni księciem, sam zaś zadawała się rolą jego sługi-doradcy.

Wszystko idzie jak z płatka, i zapewne i tym razem, ja zwykłe wycofałoby się z przygody obaj z honorem, gdyby w projektowaną komedię jak intruz nie wkroczyła — prawdziwa miłość.

Sytuacja jest wcale groźna, ale dobra wróżka, która opiekuje się szczęściem dwojga zakonanych, musi czuwać nad ich losem. Zwycięża więc miłość — wszakże jedynie dzięki sprytowi Kryspina. Jego dar wanawiania w drugich tego, co dla niego samego jest kłamstwem — a czasem znów niczem niepoohamowana szczerość są wypróbowaną bronią, zapomocą której potrafi on wyratować z każdej sytuacji siebie i swego „pana”. Bo dewiza jego: krag interesów własnych uczynić sprawą wielu jednostek.

Przez trzy akty sztuki Bonaventiego wije się dialog żywy, kunsztowny, często paradoksalny. Piętno poezji nie zatarło ani na chwilę wyrazistego pogłębienia myślowego. Przeciwnie; dodało uroku i lekkości tym ognikom filozoficznym, które błyskają raz po raz wśród śmiechu i żartów.

W prologu zapowiedział Bonaventiego, że będzie operował nie osobami, ale kukłami. Nikt też więc nie chce dopatrywać się w nich czego innego. Są to figurki, które umieją wprost czarownie broić i mówić. A tak są miłe przez swą abstrakcyjność i przez swój wdzięk — z gruntu francuski — że baika, którą one tworzą, to napewno jeden z uśmiechów królowej Poezji, posłany w szczęsnej godzinie Bonaventiemu.

Przekład Trzecińskiego znakomity.

Gra artystów w głównych rolach bardzo staranna. Justian, jako lotrzyk Kryspin zdobył sympatię wszystkich. Jego bezczelność była rozbrajająca. Dlatego też można mu przebaczyć małą domieszkę szarży (zwłaszcza w akcie II). Traoszo doskonale czuje się w kryminale i w obowiązkowej dacie z XVII. wieku afektacji. Bystryńskiemu wiele rzeczy (np. długie loki) najwidoczniej przeszkadzało i naraziło na pewną sztywność. Gra Wrońskiej stanowczo za bladą. Dobrze sprawili się Kalinowski, Czaki i Zbrojewski.

Nowe, niezwykle efektowne dekoracje były jakby wymarzonem tłem dla maskarady Bonaventiego.

A. Tram.

O warsztat pracy dla zdemobilizowanych oficerów.

Los kilkudziesięciu zastępców oficerów, którzy przed miesiącem opuścili szeregi armii, nie mając zapewnionego bytu, ani zarobku, zajęli w ostatnich dniach wszystkie siery zdrowo myślącego społeczeństwa polskiego. Sprawa udzielania im natychmiastowej i realnej pomocy jest pierwszą potrzebą, domagającą się załatwienia przy użyciu wszystkich środków, pozostających obecnie do rozporządzenia.

Stała też zrodziła się myśl zorganizowania specjalnych „oddziałów Pomocy dla zdemobilizowanych oficerów”. Wspólnym staraniem Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej powołano do życia instytucję mającą za cel dostarczanie warsztatów pracy dla zdemobilizowanych. Organizację rozszerzono na całą Polskę, tworząc w każdym większym mieście ekspozyturę. Wydano cały szereg odezw do społeczeństwa, a szczególnie do władz rządowych, instytucji prywatnych i poszczególnych osób, — wzywając do ofiarności i niesienia pomocy zdemobilizowanym, przez zatrudnianie ich we własnych przedsiębiorstwach i urzędach.

W ten sposób powstała również we Lwowie

Ekspozytura Oddziału Pomocy dla zdemobilizowanych oficerów.

na czele której stanął z ramienia centrali w Warszawie kpt. Mackiewicz.

Dzięki życzliwości gminy miasta Lwowa — znalazł kpt. Mackiewicz lokal w Miejskim Urzędzie pośrednictwa pracy (ul. Rutowskiego II, II piętro), i przy nieznużonej pracy, niemal z niczego, stworzył sprawnie funkcjonujący aparat. Na razie pracuje sam, mając do pomocy jedynie jedną siłę pomocniczą, ponieważ określony etat nie pozwala mu na rozszerzenie tak potrzebnego biura.

Działalność lwowskiej Ekspozytury obejmuje trzy Województwa: lwowskie, tarnopolskie i stanisławowskie. Ponieważ w Stanisławowie i w Tarnopolu niema państwowych urzędów pośrednictwa pracy, jak n. p. we Lwowie, przeto Ekspozytura musi utrzymywać bezpośredni kontakt w Wojewodami, korzystając z ich współpracy z zdobywaniem posad dla zdemobilizowanych. W tym względzie Wojewodowie okazali duże zrozumienie pięknej sprawy i odnieśli się z gorącym apelem do starostw i sfer ziemianńskich, wzywając ich do zgłaszania wolnych posad.

Prócz tego Ekspozytura zwróciła się do wszystkich urzędów, przedsiębiorstw, firm prywatnych i właścicieli ziemskich, kładąc im na serce los zdemobilizowanych i troskę o zapewnienie im bytu.

Pragnąc ożywić i poruszyć tą sprawą jak najszersze warstwy społeczeństwa wybrała Ekspozytura swoich mężów zaufania, posyłając im swoje odezwy i prosząc ich i udzielanie ich swoim znajomym.

Ekspozytura lwowska

Istnieje ledwie miesiąc, a już wpłynęło do niej 72 podań oficerów o posady. Jest to liczba ogromna, jeśli weźmiemy pod uwagę to, że od czasu istnienia Oddziału w Warszawie zgłosiło się tam 80 oficerów. Lwów zajmuje więc drugie miejsce po stolicy co do ilości potrzebujących posad. Wskazuje to najlepiej na ogromne znaczenie sprawy i na konieczność szybkiego jej załatwienia.

Z tych 72 oficerów otrzymało posady do dnia dzisiejszego tylko 20-tu, a z tych tylko 6-ciu zgłosiło, że posadę zajmują. Inni wyczekują nadal, cierpiąc nieraz głód i nędzę.

Z różnych stron zaofiarowano dotąd Ekspozyturze 80 posad. Trudność jednak polega na pogodzeniu interesów ofiarującego posadę ze zdolnościami i kwalifikacjami zdemobilizowanego. Jedni bowiem ze zdemobilizowanych są studentami, którzy mając egzamin dojrzałości i rozpoczęte studia, pragną je ukończyć i stać się skończonymi ludźmi. Ci muszą znaleźć zajęcia w mieście uniwersyteckim, a więc we Lwowie, aby pracą biurową dopomagać sobie do ukończenia studjów. Inni, którzy zrezygnowali ze studjów, nie mając

niezakończonych szkół lub będąc w podszym już wieku, potrzebują pracy stałej, gwarantującej im być na całe życie.

Tymczasem ofiarowane przez różne instytucje posady są w większości dla zdemobilizowanych niedostępne, ponieważ wymagają od nich albo całkowitego oddania się zawodowi, albo specjalnych kwalifikacji i ukończonych studjów.

Największa ofiarność i zrozumienie okazali właściciele ziemscy i władze rządowe. Od nich też wpłynęło najwięcej zaofiarowanych posad. Inspektorat okręgu pomocy rolnej z gorącym współdziałaniem prof. Janowskiego, ofiarował Ekspozyturze swą pomoc, rozszerzając działalność na cały teren wschodniej Małopolski przez referentów rolniczych przy poszczególnych starostwach.

Dużą pomoc okazali Wojewodowie.

Zainteresowały się nawet losem zdemobilizowanych prywatne towarzystwa. I tak „Towarzystwo gospodarskie” i „Związek rewizyjny Spółek handlowych i rolniczych” we Lwowie ogłosił bezpłatny kurs informacyjny, na który zgłosiło się kilku zdemobilizowanych oficerów. Tak samo sekcja rolnicza Towarzystwa Gospodarskiego urządziła we Lwowie 6-tygodniowy kurs z zakresu rolnictwa, hodowli oraz administracji z tem, że ma być bezpłatny dla zdemobilizowanych oficerów.

Idzie wszędzie

o patriotyczny czyn całego społeczeństwa, o zrozumienie sytuacji i akt wdzięczności. Chodzi o to, aby społeczeństwo poszło za apelem i w pierwszej linii niesło pomoc tym, których — jak powiada warszawska odezwa — „zarzucało żywymi kwiatami, gdy wyruszali na front”. Jest to obowiązek, uznanie i podzięką, a nie jałmużna, udzielona żebrzącemu.

Ogół naszego narodu, mając w swoim gronie największą liczbę pozostających bez pracy oficerów, zrozumiał, że współdziałając w zapewnieniu bytu swoich współziomków i współobywateli, przyczynia się również do zapewnienia własnego bytu i własnego bezpieczeństwa. Ludność lwowska, ta sól ziemi polskiej, znajdzie u siebie kilkadziesiąt miejsc dla swych obrońców i towarzyszy krwawych bojów.

W tem rozumieniu poparta działalność Ekspozytury wyda zapewne oczekiwane rezultaty i doprowadzi do pomyślnego dla obu stron końca. (kb).

Z Uniwersytetu Ludowego.

Uniwersytet Ludowy im. A. Mickiewicza we Lwowie, przeniesiony się do nowego obszerniejszego lokalu przy ul. Bourlarda 5., rozpoczął w grudniu wspólnie z instytutem Technologicznym cykl popularnych wykładów z dziedziny Techniki, sztuki i architektury historii i geogr. filii, literatury, nauk przyrodniczych, higieny, filozofii i psychologii, nauk społecznych i spraw bieżących.

Pragnąc, by jak najszersze warstwy społeczeństwa zainteresowały się tymi wykładami uprosił Zarząd Uniwersytetu Ludowego szereg wytrwałych prelegentów o wygłoszenie zajmujących odczytów, których dokładne tytuły zostaną podane w dniach najbliższych. Wykłady (przeważnie ilustrowane obrazami świetlnymi) będą się odbywały w przepięknej „sali złotej” Instytutu Technologicznego przy ul. Bourlarda 5. Wkrótce zostanie uruchomiona czytelnia pism i wypożyczalnia książek przy Uniwersytecie Ludowym, którego celem jest popularyzowanie wiedzy i nauki wśród licznych zastępców żądnych tej wiedzy, a nie mogących przyswoić ją sobie w wyższych uczelniach.

Blizszych informacji udziela Sekretariat Uniwersytetu Ludowego przy ul. Bourlarda 5. otwarty tylko w dni powszednie od 6—7 wiecz. Tamże przyjmuje się wpisy na członków Uniwersytetu Ludowego.

† Wilemina Baumanowa-Stanuchowska.

Cicho bez echa zgasła w naszym mieście, przeżywszy lat 64, zasłużona artystka scen krakowskiej i warszawskiej. Zawód swój rozpoczęła w Krakowie za kierownictwa Skorupki, by niebawem — po chwilowym pobycie na scenie poznańskiej — zawitać do Warszawy, gdzie początkowo występowała w trupie Puchniewskiego. Jedną z jej najlepszych kreacji ówczesnych była rola Azy w „Chacie za wsą” grana z Leszczyńskim.

Na scenę warszawską wstąpiła ś. p. Baumanowa przed i ty trzydziestu i zajęła w zespole lekkiej komedji i farsy pierwszorzędne stanowisko, jako odtwórczyni ról charakterystycznych, ról niezliczonych, lecz zawsze udatnych zabarwionych szczerym komizmem lub dosadną barwą typu. Pozostawiła po sobie wśród warszawskich bywalców teatralnych wspomnienie trwałe i bardzo sympatyczne. Spoczęła na cmentarzu Łyczakowskim.

Wiadomości gospodarcze Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Podwyższenie opłat za paszporty zagraniczne.

„Monitor Polski” Nr. 275. ogłasza rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych, mocą którego opłata za paszport zagraniczny została podwyższona do Mkp. 6.000, a za wize do Mkp. 2.000. Przeciw temu podwyższeniu w chwili, gdy marka polska ulegała zwyczajnie a na rynkach zaczyna się objawiać tendencja zniżkowa, Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie założyła kategoryczny protest u Rządu.

Świadectwo pochodzenia dla towarów wywożonych do Belgji.

W myśl Rozporządzenia Rządu Belgijskiego z dn. 3. listopada r. b. wymaganym jest zaopatrywanie towarów, wywożonych do Belgji w „świadectwa pochodzenia”. Dotyczy to zwłaszcza drzewa obróbnego, tkanin, wyrobów powroźniczych, przędzy, skór i wyrobów szklanych. Firmy, pragnące wywieźć towar do Belgji, muszą się zgłosić do Konsulatu, względnie Poselstwa Belgijskiego i przedstawić dokumenty osobiste, tudzież złożyć w dwu egzemplarzach fakturę (względnie zastępujący ją wykaz), zaopatrzony w odpowiednią deklarację. Blizszych informacji co do treści deklaracji zasięgnąć można w Oddziale ruchu handlowego Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Wywóz do Belgji.

W myśl rozporządzenia Rządu belgijskiego z dn. 3. listopada b. r. wymaganym jest zaopatrywanie towarów, wywożonych do Belgji w „świadectwa pochodzenia”. Dotyczy to zwłaszcza drzewa obróbnego, tkanin, wyrobów powroźniczych, przędzy, skór i wyrobów szklanych.

Firmy, pragnące wywieźć towar do Belgji, muszą zgłosić się do Konsulatu, względnie Poselstwa belgijskiego i przedstawić dokumenty osobiste, tudzież złożyć w dwu egzemplarzach fakturę, (względnie zastępujący ją wykaz), zaopatrzony w następującą deklarację:

Cartilicet d'origine.

Je soussigné . . . (tu podać imię i nazwisko, zawód i dokładny adres) declare, que je suis l'acheteur (względnie: le vendeur, la propriétaire, l'expéditeur, le destinataire, l'agent du vendeur i t. p., zależnie od poszczególnego wypadku (des marchandises specifiées dans la facture (względnie: dans le bordereau (jeżeli to będzie wykaz zastępujący fakturę) ci contre.

J'affirme en outre qu: ces marchandises ne sont pas originaires d'Allemagne et que elles ont été fabriquées (względnie confectionnées, zależnie od poszczególnego wypadku (par moi).

Fait a . . . (tu podać miejscowość) . . . le . . . (date) . . . (podpis).

Jeżeli towar został przez wysyłającego nabyty od innej firmy, ostatnie zdanie należy zredagować w sposób następujący:

„J'affirme, en outre, que ces marchandises ne sont pas originaires d'Allemagne et qu'elles m'ont été cédées par la Nro . . . (domu) a (miejscowość).

Konsulatowi względnie Poselstwu belgijskiemu przysługuje przytem prawo stwierdzenia pochodzenia awrotów.

UPADŁOŚCI.

S. 111/342. Uchwała Sądu konkursowego. Znosimy konkurs otwarty do majątku Marka Feuersteina, właściciela składni maszyn zarejestrowanego pod firmą: Skład narzędzi roboczych i maszyn do szycia (Marka Feuersteina) w Lwowie uchylając z 2. lutego 1911 L. cz. S. 1/111 uchwałę większością wierzycieli w myśl par. 166 n. l. a. k. uchylamy wszelkie zarządzenia ograniczające możliwość swobodnego rozporządzenia majątkiem przez dłużnika upadłościowego i zwalniają komisarzy konkursowego zawiadowcą masy i członków sądu z ich stanowisk.
Sąd okręgowy cywilny, Oddział VII.
Lwów dnia 4. listopada 1921. 12047

FIRMY.

Firm. 202/21. Rejestr. Oddz. B. I. 58. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru firm spółkowych należy wciągnąć co następuje: Siedziba firmy: Drohobycz. Brzmienie firmy: Polski Bank Handlowy w Poznaniu, Towarzystwo akcyjne. Przedmiot przedsiębiorstwa: Prowadzenie interesów bankowych, hipotecznych i handlowych wszelkiego rodzaju, tudzież a) dyskontować i redyskontować weksle, traty, remesy, czek i waranty opiewające na walutę krajową lub zagraniczną; b) nabywać i zbywać wierzytelności i papiery wartościowe, monety i dewizy; c) udzielać zaliczek na wierzytelności, faktury, listy przewozowe, towary i płody surowe wszelkiego rodzaju, otwierając kredyty na określony termin, a także w formie specjalnych bieżących i kondreutowych rachunków z zabezpieczeniem w każdym wypadku według uznania organów zarządu banku; d) przyjmować wkłady bezterminowe i terminowe, wkłady na rachunki bieżące lub na książeczki wkładowe na nazwisko, lub na okaziciela wystawione oraz na asygnaty kasowe z tem jednakże ograniczeniem, że na terenie byłego Królestwa Kongresowego nie mogą być wydawane książeczki oszczędnościowe na okaziciela lub też inne inne piatne okazicielowi. Pierwsza wkładka na książeczkę wkładową nie może wynosić mniej niż sto marek. Ogólna suma wkładek przyjętych na asygnaty kasowe i książeczki wkładowe nie może przekraczać potrójnej wysokości faktycznie wpłaconego kapitału akcyjnego. Formularz książeczek wkładowych podlega zatwierdzeniu Rządu. Ogólna suma w obgu będących książeczek wkładowych i asygnat kasowych należy co miesiąc podawać do publicznej wiadomości i wykazywać w Ministerstwie skarbu, stosownie do wydanych przez Ministerstwo przepisów; e) finansować, zakładać i prowadzić przedsiębiorstwa przemysłowo-handlowe, uczestniczyć w tych przedsiębiorstwach w jakikolwiek sposób tworzyć asociacje kredytowe, oparte na zasadzie wzajemnej potęki członków, przeprowadzać likwidację istniejących przedsiębiorstw i asociacji; f) urządzić i prowadzić publiczne domy składowe, składy towarowe i wolne składy, pod warunkiem uzyskania potrzebnej do tego koncesji, jak również prywatne domy składowe. Na złożone towary wystawiać waranty i pod warunkiem uzyskania osobnego zezwolenia urządzić i prowadzić zakłady do mieszczenia i ważenia; g) podejmować się ubezpieczeń strat na kursie podlegających losowaniu papierów wartościowych i pośredniczyć we wszelkiego rodzaju ubezpieczeniach; h) otwierać w drodze komisji subskrypcje na pożyczki państwowe i komunalne, na akcje, obligacje i listy zastawne, które wolno wypuszczać w kraju; i) udzielać kredytu rzeczycielskiego, skredytowanym należnościom podatkowym i celnym; k) nabywać i zbywać nieruchomości, brać lub wypuszczać je w dzierżawę i pośredniczyć przy ich kupnie i sprzedaży; l) nabywać, eksploatować i sprzedawać koncesje, wynalazki i patenty i przywileje; m) brać w dzierżawę lub zarząd publicznie opłaty i daniny; n) wykonywać wszelkiego rodzaju badania. Forma spółki: Akt notarialny z daty Poznania 17. czerwca Lr. 1447. Kapitał zakładowy 150,000,000 Mkp. i jest podzielony na akcje tysiącmarkowe brzmiące na okaziciela. Zakład główny pod firmą: Polski Bank Handlowy, Towarzystwo akcyjne w Poznaniu, ma swoją siedzibę w Poznaniu do zastępstwa istniejącego zakładu głównego są uprawnieni łącznie dyrektor z zastępcą dyrektora lub prokurentem. Do podpisywania Oddziału w Drohobycz upoważnieni są: Dr. Longin Łopuszański, Stanisław Topolnicki i Stanisław Szajna w ten sposób, że obok firmy stawiła lub ręcznie skreślonej podpisują dowolnie dwaj z nich. Dzień wpisu: 1. października 1921.
Sąd okręgowy, Oddział V.
Sambor dnia 1. października 1921. 12014

Firm. 7/21. Rejestr. Oddz. C. I. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru firm spółkowych należy wciągnąć co następuje: Siedziba firmy: Boryslaw. Brzmienie firmy: „Fagen“ Towarzystwo górniczo-naftowe. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Przedmiot przedsiębiorstwa: a) dzierżawa terenów i kopalń w celu poszukiwania i wydobywania minerałów żywiczych, w szczególności oleju skalnego, wosku ziemnego, ropy, asfaltu gazów ziemnych i innych niezastrzeżonych bituminów; b) nabycie w drodze kupna lub innej drodze prawnej takich terenów i kopalń w celu poszukiwania i wydobywania minerałów żywiczych; c) urządzenie kopalni lub nabycie w innej drodze prawnej oraz prowadzenie ruchu na wła-

snym lub obcy rachunek kopalni, rafinerji oleju skalnego i innych do przeróbki i uszlachetnienia minerałów żywiczych służących zakładów, dalej wszelkich zakładów pomocniczych, jak narociągów do odprowadzenia gazów, ropy i wody rezerwarów i magazynów ropnych, fabryk i warsztatów wszelkich narzędzi i maszyn wiertniczych oraz rezerwarów i beczek itd.; d) dzierżawa takich zakładów pomocniczych i fabryk; e) udział w tego rodzaju przedsiębiorstwach lub pokrewnych krajowych lub zagranicznych; f) nabycie i wykonanie wszelkich w zakresie przedsiębiorstw powyższych wchodzących koncesji, licencji i patentów; g) przeróbka i spienienie gazów ziemnych, uzyskanych na własnych lub obcych kopalniach; h) handel udziałami brutto w zysku minerałów żywiczych z kopalni własnych lub obcych; i) handel minerałami żywiczymi i gazami oraz wszelkimi produktami przemysłu naftowego. Forma spółki: Akt notarialny z daty Sambor 11. grudnia 1920 Lrep. 15,580. Kapitał zakładowy 300,000 Mkp. został, w całości wpłacony. Zawiadowcy: Zawiadowcami spółki są pp. Rudolf Thorn i Maks Zucker, przemysłowcy naftowi w Boryslawiu. Podpis firmy: Pod brzmieniem firmy podpisują ważne obaj zawiadowcy kolektywnie. Dzień wpisu: 2. kwietnia 1921.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział II. Sambor dnia 2. kwietnia 1921. 12005

Firm. 35/21. C. I. 264. Wskutek decyzji Sądu apelacyjnego we Lwowie z dnia 6. czerwca 1921 R. II. 360/21/1 poleca się prowadzącemu rejestr handlowy, aby przy firmie „Polsko-Włoski Dom powierniczo-naftowy Lenartowicz, Cavazza i Ska, Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Drohobycz wpisal wykreślenie adnotacji, że przy każdym nabyciu majątku nieruchomości musi się spółka wykazać, że zastosowała się do przepisów ustawy z 24. marca 1920 o nabywaniu nieruchomości przez obcokrajowców.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział V. Sambor dnia 4. lipca 1921. 11982

Firm. 649/21. Rg. A. 186. Wpis firmy pojedynczej. Wpisano do rejestru handlowego Oddział Rg. A. w dniu 17 sierpnia 1921 roku: Siedziba firmy: Sikiereczyna Nr. 179 op. Limanowa. Brzmienie firmy: Tomasz Borucki. Przedmiot przedsiębiorstwa: handel bydłem i koźmi. Posiadać: Tomasz Borucki.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział IV. Nowy Sącz dnia 17. sierpnia 1921. 11950

Firm. 650/21. Rg. A. 187. Wpis firmy pojedynczej. Wpisano do rejestru handlowego Oddział Rg. A. w dniu 17. sierpnia 1920: Siedziba firmy: Sikiereczyna Nd. 102 o. p. Limanowa. Brzmienie firmy: Walenty Król. Przedmiot przedsiębiorstwa: handel wołami. Posiadać: Walenty Król.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział IV. Nowy Sącz dnia 17. sierpnia 1921. 11951

Firm. 154/21. Rej. A. I. 242. Zmiany dotyczące wpisanej już firmy. Siedziba firmy: Przemysł. Brzmienie firmy: Freudenheim i Heimberg fabryczny wyrób i sprzedaż wódek w Przemysłu. Zmiana firmy: Freudenheim i Spółka, fabryczny wyrób i sprzedaż wódek w Przemysłu. Dotychczasowy przedmiot przedsiębiorstwa: Fabrykacja i sprzedaż słodzonych napojów spirytusowych (wódek) Przystąpił: Wilhelm Freudenheim kupiec w Przemysłu jawny spółnik. Wystąpił: Jawny spółnik Joachim Heimberg. Uprawnieni do zastępstwa: Sama spółniczka Antonina Freudenheimowa lub sam spółnik Wilhelm Freudenheim. Prokura Wilhelma Freudenheima zgasta. Podpis firmy: Brzmienie firmy podpisujące będą albo sama spółniczka Antonina Freudenheimowa, lub sam spółnik Wilhelm Freudenheim. Zmiany: powyższe zmiany nastąpiły z dniem 1. marca 1921.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział IV. Przemysł dnia 5. marca 1921. 11963

Firm. 617/21. Rej. O. I. 108. Wpis spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Do rejestru wpisano dnia 17. października 1921. Siedziba firmy: Przemysł. Brzmienie firmy: Dom komisowy i handlowy „Doctan“ Spółka spozycza z ograniczoną odpowiedzialnością w Przemysłu. Przedmiot przedsiębiorstwa: zakupujemy i odsprzedzamy artykułów spożywczych wszelkiego rodzaju. Umowa spółki: Akt notarialny z daty Przemysł 3. sierpnia 1921 lrep. 20,429. Wysokość kapitału zakładowego: 400,000 Mkp. Na kapitał włożono gotówką 400,000 Mkp. Zawiadowcy: Ignacy Wahrhaftig, kupiec w Przemysłu, ul. Rejtana 1. 16. Alojzy Auerbach, kupiec w Przemysłu ul. Mnisza 3. Leon Pfeifer, kupiec w Boryslawiu. Uprawnieni do zastępstwa dwaj zawiadowcy kolektywnie. Podpis firmy: Brzmienie firmy podpis: wac odą wspólnie dwaj zawiadowcy.

Sąd okręgowy jako handlowy, Oddział IV. Przemysł dnia 15. października 1921. 11976

Firm. 1109/21. W rejestrze stowarzyszeń wpisano przy Stowarzyszeniu: Spółka oszczędności i pożyczek w Trzebosi „Stowarzyszenie zarei. z nieograniczoną poręką“ następujące zmiany: Ustąpił z zarządu: Jan Luszczyki. Wybrany członkiem zarządu: Michał Pierśniak, rolnik w Trzebosi.

Sąd okręgowy, Oddział V. Rzeszów dnia 3. września 1921. 11930

Dreżdże spirytusowe i a solta, z pierwszorzędnej fabryki lubelskiej Stanisława Wrzodaka, niezawodnie w rozczynnie, poleca według urzędowej taryfy Składnica Spozycza Stanisław Ziembinskiej we Lwowie, Fredry 9. Dla odbiorców ponad kilogram znaczny opust.

Kolejka wazkotorowa do sprzedania.
5 km. toru z szyn 85 m/m wysokich z akcesorjami i drewn. podkładami tudzież 4 zwrotnice, wszystko bardzo mało używane.
Juliusz Weiss
Przedsięb. Bud. Dróg żelaznych we Lwowie, Potockiego 26. Telegr. Railweiss Lwów.

Okarnie, Strugarki, Heblarki, Gryzarki, Wiertarki, Motory, Lokomobile, Pompy Worthingtona, poleca: „PILGOT“, Lwów, Batorego 4.
Dzierżawy około 350 morgów z inwentarzami lub administracji poręczającej od stycznia albo od marca poszukuję. Zgłośzenia z grzeczności przysyłać Helena z Cieskich Wolska, Sienkow p. Z zerze koło Jarosławia. 12188

Reklama, dźwignią handlu!

CUKIER.
Zakład aprowizacyjny przypomina pp. kupcom rejonowym i zarządcom konsumów, że dnia 9. grudnia w piątek, rozpoczyna sprzedaż cukru przeznaczonego do rozdziału po 1 kg. na kartki Nr. 24. Cena cukru w drobnej sprzedaży wynosi 710 marek prócz kosztów opakowania. 12180
Miejski Zakład aprowizacyjny.

SWIEŻY CHLEB z piekarni Merkurego, Schirmera i Seidena (późna kiej) poleca SKŁADNICA POZYWCZA STANISŁAWY ZIEMBIN-KIEJ, Fredy 9. Tamże do nabycia wszelkie artykuły spożywcze po cenach umiarkowanych. - Sklep otwarty od 8-1 przed o. i od 4-7 popołudniu. 12184

SYPIALNIA, JADALNIA, GABINET etc do sprzedania także na raty. Rutowskiego 18 w podwórzu od 2-4.

ZAWIADAMIA SIĘ P. T. Członków, że dnia 18. grudnia 1921 o godz. 11-tej przedpołudniem odbędzie się w gmachu WOJEWÓDZTWA Nr. drzwi 209 **NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE** Związku Ekonomicznego Funkcjonariuszy Państwowych „ZEFA“ we Lwowie, z następującym porządkiem dziennym:
1. Sprawa likwidacji.
2. Wybór likwidatorów względnie Dyrekcji.
3. Wnioski Członków.
W razie braku kompletu następnego Walne Zgromadzenie odbędzie się za godzinę z tym samym porządkiem dziennym, bez względu na ilość obecnych członków. Lwów, dnia 6. grudnia 1921. 12183 RADA NADZORCZA.

BEZPŁATNIE OD 12. DO 18. S. M. WYDAJE W SWOIM SKŁADZIE ul. BATOREGO I. 7 próbki dla przekonania się o niezrównanej dobroci i tanioci swoich wyrobów
Fabryka wódek, likierów, rosolisów rumu i miodu
ZYGFRYD KREBS „PATORA“
Składy: Batorego 7, Łyczaków 3. Zamówienia na prowincje uskutecznią się bezzwłocznie. 12137

Marmelade
Z JABŁEK NA CUKRZE PIERWSZEJ JAKOŚCI w skrzynkach tylko hurtownie dostarcza
Polskie Towarzystwo Handlowe S. A.
w KRAKOWIE, Sławkowska 1. Oddział spożywczy — filia we LWOWIE, ulica Kofałtaja 1. 8. 11899